

При цьому відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 42) невід'ємною складовою освітнього процесу є дотримання принципів академічної доброчесності. Тому особливої актуальності набувають питання урахування цих принципів при впровадженні компетентнісного підходу в освітній процес провідних університетів. У доповіді розглянуто такі питання стосовно загальноінженерної підготовки студентів Українського державного університету залізничного транспорту.

В основу запропонованих рішень закладено розширене поняття компетенції майбутніх фахівців як динамічної комбінації не тільки знань, вмінь і практичних навичок, а ще і способів їхнього мислення, професійних, світоглядних і громадських якостей, морально-етичних цінностей. Це визначає здатність випускника успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти. Тобто академічна доброчесність є невід'ємною складовою у формуванні компетентності не тільки на цих рівнях, а й на певних етапах навчання. Тому при забезпеченні загальноінженерної підготовки студентів (при засвоєнні передбачених навчальними планами загальноінженерних дисциплін) робота викладачів має бути спрямована на виключення будь-яких порушень академічної доброчесності, до основних з яких належать: академічний плагіат, фальсифікація даних, хабарництво, обман, списування.

У доповіді висвітлено можливості виникнення і основних проявів таких порушень у навчальному процесі з вивчення загальноінженерних дисциплін кафедри механіки і проектування машин, а також надано загальну характеристику дій щодо їх недопущення як з боку викладачів, так і студентів.

О. А. Логвіненко, Н. П. Карпенко

ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ РОЗРОБЛЕННІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН

Згідно із Законом України «Про освіту» особливої уваги заслуговують питання щодо принципів академічної доброчесності в освітній діяльності закладів вищої освіти. В загальному уявленні під академічною доброчесністю розуміють сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу. При цьому дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками передбачає: обов'язкове посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про методики і результати

досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну діяльність; проведення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти (студентами, слухачами) та об'єктивне оцінювання результатів їх навчання. З урахуванням того, що одним з важливих напрямків освітньої діяльності в університеті є навчально-методична робота викладачів, у доповіді розглянуто питання щодо дотримання принципів академічної доброчесності при проведенні цієї роботи. Відповідно до цього розглянуто особливості порушень академічної доброчесності у випадках академічного плагіату, фальсифікації (свідомої зміни чи модифікації наявних даних), обману (неправдивої інформації, фабрикації, списування), хабарництва.

За результатами розгляду цих питань на кафедрі механіки і проектування машин та їх обговорення з провідними викладачами інших кафедр встановлено, що при розробленні методичного забезпечення необхідно запобігати порушенням академічної доброчесності в першу чергу у формах академічного плагіату, фальсифікації та обману. Такі рішення мають бути системного характеру. Як базу для їх реалізації слід розглядати позитивний досвід кафедр механіко-енергетичного факультету щодо супроводу і контролю якості навчально-методичних розробок викладачів на всіх етапах їх створення – від етапу планування до завершення написання, рецензування та передачі до видання.

С. В. Бобрицький, В. І. Громов

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ ФУНКЦІОНУВАННІ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ГУРТКІВ

З метою підвищення рівня студентських науково-дослідних робіт на кафедрі механіки і проектування машин створені наукові гуртки за профілем відповідних загальноінженерних дисциплін під керівництвом провідних викладачів. Одним із важливих напрямків їх функціонування є ознайомлення студентів з основними принципами академічної доброчесності та технологіями їх дотримання. З урахуванням загальних напрямків цієї роботи, особлива увага приділяється необхідності запобігання таким явищам, як академічний плагіат, фальсифікація отримуваних та вже наявних результатів та різні види обману (надання неправдивої інформації щодо власної творчої діяльності). З метою запобігання випадкам академічного плагіату при підготовці наукових звітів, спільних публікацій, доповідей на науково-технічних конференціях, а також при підготовці робіт на різноманітні конкурси зі студентами вивчаються правила застосування літературних джерел та результатів їх тестового супроводу, які здобуті іншими науковцями. Студенти отримують інформацію про сучасні системи контролю виконання цієї